

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 10 Μαρτίου 1999

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης απαντώντας στην “Ωρα του Πρωθυπουργού” στη Βουλή, στην επίκαιρη ερώτηση της βουλευτού του ΠΑΣΟΚ Ροδούλας Ζήση, με θέμα την ισόρροπη συμμετοχή ανδρών και γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, είπε τα εξής:

Η προώθηση της ισότητας των δύο φύλων βρίσκεται στο επίκεντρο της πολιτικής μας. Οι ίσες ευκαιρίες μπορούν να γίνουν πραγματικότητα όταν υπάρχουν οι αντικειμενικές προϋποθέσεις αλλά και η αντίστοιχη κοινωνική κουλτούρα. Η χώρα μας ήταν από τις πρώτες ευρωπαϊκές χώρες που προώθησε τον εκσυγχρονισμό του οικογενειακού δικαίου και την υιοθέτηση σημαντικών νομοθετημάτων για τη βελτίωση της θέσης της γυναίκας στο χώρο της εργασίας, με πρωτοβουλία πάντα κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ.

Σήμερα η προοπτική της ΟΝΕ υπογραμμίζει την αναγκαιότητα να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας με την αξιοποίηση όλου του παραγωγικού δυναμικού της χώρας. Η διασφάλιση της ισότητας των ευκαιριών αποτελεί επένδυση στην αναπτυξιακή προοπτική και γι' αυτό προσπαθούμε με θετικές δράσεις και ειδικά προγράμματα να ενισχύσουμε την απασχόληση, να αντιμετωπίσουμε την ανεργία των γυναικών καθώς και να προωθήσουμε την κατάρτιση και την πρόσβαση των γυναικών στις νέες τεχνολογίες. Οι προσπάθειες μας όμως για να αποδώσουν καρπούς χρειάζονται και τη συμβολή των κοινωνικών εταίρων.

Πρέπει να γίνουν σημαντικά βήματα και σε ότι αφορά την αλλαγή της νοοτροπίας. Γι' αυτό δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στην αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Η θέση των γυναικών στην ελληνική κοινωνία δεν πρόκειται να αλλάξει καθοριστικά αν η ισότητα των ευκαιριών δεν γίνει η απαραίτητη παράμετρος όλων των πολιτικών μας. Γι' αυτό προσπαθούμε τα μέτρα που παίρνουμε να μην είναι αποσπασματικά, να εντάσσονται σε μια συνολική και μακροπρόθεσμη πολιτική που θα διαπερνά όλους τους τομείς της κυβερνητικής δράσης. Μόνο μια τέτοια συνολική προσέγγιση θα αλλάξει τη νοοτροπία στα κόμματα, στην κοινωνία, στα ΜΜΕ, στους χώρους εργασίας. Είναι προϋπόθεση για να αποτελέσουν οι ίσες ευκαιρίες κεκτημένο της αυριανής πραγματικότητας.

Ειδικότερα για την Απασχόληση ο Πρωθυπουργός αναφέρθηκε στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση, τονίζοντας ότι:

Ένα τέτοιο συνολικό σχέδιο εντάσσεται και η πολιτική της κυβέρνησης για την αύξηση της απασχόλησης των γυναικών. Η προσπάθειά μας διαχέεται σε όλο το πλέγμα των δράσεων και μέτρων που εφαρμόζονται για την καταπολέμηση της ανεργίας και την αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης. Κατά συνέπεια η εφαρμογή της ισότητας σε όλες τις πολιτικές λαμβάνεται υπόψη και στους 3 Πυλώνες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση οι οποίοι αφορούν στην βελτίωση της ικανότητας επαγγελματικής ένταξης, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος, καθώς και την ενθάρρυνση της ικανότητας εφαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων τους.

Επίσης στον 4^ο Πυλώνα που αφορά την "Ενίσχυση των πολιτικών για την ενίσχυση των ευκαιριών" υπάρχει συγκεκριμένος σχεδιασμός πολιτικών για την εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων και δράσεων.

Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση, λαμβάνεται λοιπόν υπόψη η ισότητα και η διάσταση του φύλου με συγκεκριμένα μέτρα για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας των γυναικών, καθώς και φορολογικά και διοικητικά μέτρα ως κίνητρα για τη δημιουργία επιχειρήσεων, συνεταιρισμών.

Οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 52,1% του πληθυσμού άνω των 26 ετών . Αντιπροσωπεύουν όμως και το 63% των ανέργων και το 68% των ανέργων μακράς διάρκειας. Ο γυναικείος πληθυσμός αντιπροσωπεύει το 13% των εργοδοτών, το 20.7% των αυτοαπασχολούμενων, το 75% των συμβοηθούντων σε οικογενειακή επιχείρηση και το 34,7% των μισθωτών.

Η θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας επηρεάζεται τόσο από τις επιλογές τους στο εκπαιδευτικό σύστημα όσο και κυρίως από τη θέση τους στην οικογένεια. Οι συντηρούμενοι παραδοσιακοί ρόλοι, η άνιση κατανομή του χρόνου και των υποχρεώσεων ανάμεσα στα δύο φύλα , τα κοινωνικά στερεότυπα και οι παρωχημένες αντιλήψεις επιδρούν αρνητικά στην εξέλιξη των γυναικών στον επαγγελματικό στίβο.

Η παρέμβαση της Πολιτείας μπορεί να βοηθήσει καθοριστικά να ανατραπεί η υπάρχουσα ανισότητα και οι γυναίκες ανταποκρίνονται με ενθουσιασμό σε όλες τις πρωτοβουλίες προς αυτή τη κατεύθυνση. Για παράδειγμα στο **Πρόγραμμα Επιχειρηματικότητας Γυναικών** του Υπουργείου Ανάπτυξης το οποίο αφορά την ενίσχυση και την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας ανταποκρίθηκαν με προτάσεις 430 γυναίκες από όλη την Ελλάδα. Είναι ένα πρόγραμμα με συνολικό προϋπολογισμό 6 δις (3 δις δημόσια δαπάνη και 3 δις ίδια συμμετοχή) που θα επιτρέψει τη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες αλλά και τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων όπου οι γυναίκες έχουν την πλειοψηφία των μετοχών και ταυτόχρονα ασκούν τη διοίκηση.

Βασικός στόχος μας είναι να συνδέσουμε λειτουργικά το κεντρικό και το περιφερειακό επίπεδο επιταχύνοντας την καλύτερη δυνατή εφαρμογή των πολιτικών σε όλη τη χώρα, ώστε το σύνολο του δυναμικού να έχει πρόσβαση στην πληροφορία, την κατάρτιση και την απασχόληση.

Το Υπουργείο Εργασίας διαμορφώνει ένα σύγχρονο δίκτυο υποδομών που θα απλώνονται σε όλη τη χώρα και θα αποτελέσει τη μετεξέλιξη των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ. Τα **Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ)** θα αποτελέσουν ένα δίκτυο ενημέρωσης και προετοιμασίας των ενδιαφερομένων με νέες μεθόδους εξατομικευμένης προσέγγισης. Παράλληλα τα **Γραφεία Ενημέρωσης Εργοδοτών και Εργαζομένων** στην πλήρη τους ανάπτυξη θα αποτελέσουν ένα δίκτυο υπηρεσιών σε όλη τη χώρα, ώστε το σύνολο του δυναμικού να έχει πρόσβαση στην πληροφορία, την κατάρτιση και την απασχόληση.

Η ενίσχυση της απασχόλησης των γυναικών προωθείται και μέσω ειδικών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τη **Γενική Γραμματεία Ισότητας**. Τα πιο σημαντικά απ' αυτά τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται και από κοινοτικούς πόρους είναι τα εξής :

- **Κοινοτική Πρωτοβουλία “ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ”-Αξονας NOW**
Είναι ένα πρόγραμμα για την προώθηση των Ίσων Ευκαιριών που απευθύνεται αποκλειστικά σε γυναίκες. Αποτελεί μια ολοκληρωμένη παρέμβαση σε ότι αφορά στον επαγγελματικό προσανατολισμό, την κατάρτιση, την απασχόληση και την πρόσβαση σε θέσεις διοικητικής ευθύνης. Ήδη είναι σε εξέλιξη 33 προγράμματα που καλύπτουν όλη τη χώρα, ύψους 4 δισεκατομμυρίων και υλοποιούνται με την συνεργασία αρμόδιων κρατικών φορέων, φορέων της Α΄ και Β΄ Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κοινωνικών εταίρων, επιχειρήσεων και Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης και Προώθησης της Απασχόλησης.**
  - Στόχος είναι να βελτιωθεί α) η αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης κατάρτισης β) να αναπτυχθεί ένα πάγιο σύστημα συνεχιζόμενης κατάρτισης, και γ) να βελτιθούν τα προσόντα των εργαζομένων στις επιχειρήσεις του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
- **Πρόγραμμα Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών και β) Πρόγραμμα Νέων Θέσεων Εργασίας,** που προωθεί τις θετικές διακρίσεις υπέρ των γυναικών με μεγαλύτερα ποσά και μεγαλύτερο διάστημα επιδότησης. Είναι δύο προγράμματα που υλοποιούνται από τον ΟΑΕΔ.
- **4^ο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσης για Ισες Ευκαιρίες Ανδρών και Γυναικών.**
- **Πρότυπα Προγράμματα ενίσχυσης των Γυναικών των Αλιένων της Μικρής Παράκτιας Αλιείας**

- **Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης:**

Έχει ολοκληρωθεί μέχρι τώρα η προπαρασκευαστική φάση τους με αποτέλεσμα τη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων, η οποία εκφράστηκε με την υπογραφή των επιχειρησιακών σχεδίων 7 επιλεγμένων περιοχών. Με βάση τα συμφωνηθέντα επιχειρησιακά σχέδια, αναμένεται η δημιουργία 4.813 θέσεων εργασίας. Το 21,75% των νέων θέσεων εργασίας αφορούν την προώθηση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, ενώ το 21,5% των νέων θέσεων εργασίας αφορούν την απασχόληση στον κοινωνικό τομέα της οικονομίας.

Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε στην τελική φάση σύνταξης του νέου **Σχεδίου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΠΑ) 2000-2006**. Στόχος μας είναι η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών σε όλα τα επίπεδα ώστε να δώσουμε ουσιαστικό περιεχόμενο στις θεσμικές κατακτήσεις του παρελθόντος. Είναι ενδεικτικό ότι στην Επιτροπή Κατάρτισης του Αναλυτικού Σχεδίου του Υπουργείου Εργασίας συμμετέχει και εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας ώστε να διερευνηθούν όλα τα πεδία που χρήζουν ειδικής επεξεργασίας ώστε να διευκολύνεται η ισότιμη συμμετοχή των φύλων.

Όσον αφορά τις γυναίκες που αντιμετωπίζουν το φόβο του κοινωνικού αποκλεισμού και μεγάλα κοινωνικά προβλήματα, ο Πρωθυπουργός αναφέρθηκε σε ειδικά προγράμματα, όπως:

Τις γυναίκες θύματα του κοινωνικού αποκλεισμού και όσες αντιμετωπίζουν μεγάλα κοινωνικά προβλήματα στοχεύουν να στηρίξουν προγράμματα όπως:

- Το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Καταπολέμησης του Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας.**

Απευθύνεται σε κοινωνικές ομάδες, όπως αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα ορεινών και απομακρυσμένων νησιωτικών περιοχών, παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, άτομα με θρησκευτικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, φυλακισμένοι και αποφυλακισμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, κ.α.

Η υλοποίηση του προγράμματος θα γίνει με τη μορφή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν προκατάρτιση, επαγγελματική κατάρτιση, προώθηση στην απασχόληση, συνοδευτικές υπηρεσίες, επιχορήγηση από τον ΟΑΕΔ, που καλύπτουν όλη την πορεία της ένταξης και επανένταξης των αποκλεισμένων από την Αγορά Εργασίας.

Συνολικός προϋπολογισμός 24.000.000.000.

Παράλληλα δημιουργούνται 5 **Μονάδες Κοινωνικής Στήριξης Γυναικών Θυμάτων Βίας ή Κοινωνικού Αποκλεισμού** στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο και το Βόλο. Θα χρηματοδοτηθούν από εθνικούς πόρους με φορέα το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας.

Ο Πρωθυπουργός, ιδιαίτερα στάθηκε στα μέτρα υποστήριξης της εργαζόμενης μητέρας και τόνισε ότι:

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος της Συνεχιζόμενης Κατάρτισης και Προώθησης της Απασχόλησης αποφασίσθηκε η επέκταση ή δημιουργία εκατό βρεφονηπιακών σταθμών και κέντρων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών . Το πρόγραμμα αυτό που χρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους δημιουργεί περίπου 1000 νέες θέσεις εργασίας κυρίως γυναικών. Χρονικός ορίζοντας ολοκλήρωσης του προγράμματος είναι το 2001 και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός φτάνει τα 11,5 δις. Η πρωτοβουλία αυτή ανταποκρίνεται στις ανάγκες στήριξης των νέων ζευγαριών και ειδικότερα της εργαζόμενης μητέρας.

Εξάλλου, πρέπει να τονίσουμε ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει προσαρμόσει στο κοινοτικό δίκαιο τις νέες ρυθμίσεις που αφορούν τη χορήγηση **γονικής άδειας** και ήταν προϊόν συλλογικής σύμβασης μεταξύ της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων και αντίστοιχων ευρωπαϊκών εργοδοτικών οργανώσεων. *Η γονική άδεια χορηγείται σε μισθωτούς με οικογενειακές υποχρεώσεις. Ισχύει και για τα δύο φύλα και η διάρκεια της φτάνει τους 3,5 μήνες.*

Τέλος, όσον αφορά άλλες θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών, ο Πρωθυπουργός υπογράμμισε:

Πριν από τη **Συνθήκη του Άμστερνταμ** η ισότητα αντιμετωπιζόταν κυρίως από την οπτική της ισότητας αμοιβής για ίση εργασία. Με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ που ψηφίσθηκε πρόσφατα από την ελληνική Βουλή η ισότητα καθιερώνεται ως θεμελιώδης αποστολή της ΕΕ . Επιπλέον στο **άρθρο 141** προβλέπεται ότι προκειμένου να εξασφαλισθεί εμπράκτως η πλήρης ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών στην εργασία, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν μέτρα που προβλέπουν ειδικά πλεονεκτήματα. Πλεονεκτήματα τα οποία διευκολύνουν το λιγότερο εκπροσωπούμενο φύλο να συνεχίσει μια επαγγελματική δραστηριότητα, προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα στην επαγγελματική σταδιοδρομία. **Το άρθρο αυτό στην ουσία ενθαρρύνει τις θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών.** Με την σχετική πρόβλεψη που περιλαμβάνεται στην πρόταση για την αναθεώρηση του ελληνικού Συντάγματος κατοχυρώνεται απόλυτα και στη χώρα μας η υλοποίηση τέτοιων δράσεων που θα βοηθήσουν στην εναρμόνιση των νόμων με την κοινωνική πραγματικότητα.